

DECRET 3/2002, de 8 de gener, del Govern Valencià, pel qual es declara el Parc Natural de la Serra de Mariola.

(DOGV núm. 4167, de 14 de gener)

La confluència d'importants valors ambientals, paisatgístics i culturals que es produeix a la Serra de Mariola, i l'excepcional interès que aquesta confluència atorga a aquest espai natural emblemàtic, va motivar l'aprovació, mitjançant el Decret 76/2001, de 2 d'abril, del Govern Valencià, del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de l'esmentada Serra. En el preàmbul d'aquest decret, es posen de manifest les característiques generals del territori objecte de planificació, alhora que es justifica la necessitat d'adoptar mesures de gestió activa dirigides a la seua conservació, en la qual la participació i implicació de la població de la Serra ha de representar un paper primordial.

La part central de l'àmbit territorial de l'esmentat Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals, anomenat ja en el mateix document Parc Natural de la Serra de Mariola, alberga els valors ecològics, paisatgístics i culturals més rellevants i en millor estat de conservació. L'article 9 de la Normativa del Pla, que figura com a annex al Decret 76/2001, assenyala, en aquest sentit, que la figura d'espai natural protegit que s'estima més convenient aplicar a les zones de major valor ambiental de la serra de Mariola és la de parc natural. La descripció del límit del parc natural ocupa l'annex I de la Normativa del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals, a més d'aparèixer representada als plànols d'ordenació del mateix.

El sector per al qual es proposa la declaració com a Parc Natural inclou, al seu torn, tres àrees de característiques relativament homogènies, que venen a correspondre sensiblement amb les àrees anomenades en el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals com de Protecció Integral, Ecològica i Paisatgística. La primera d'aquestes unitats correspon bàsicament al sector nord-oriental de la serra, en el qual es presenten les màximes altures de la mateixa (Montcabrer, 1.389 m; Penyes Monteses, 1.352 m; Recingle, 1.256 m; Molló del Teix, 1.238 m, Comptador, 1.222 m, etc.), i on el paisatge es mostra com més abrupte, amb pendents molt notables, barrancs i cingleres. En aquesta zona es mantenen masses forestals d'elevat interès i s'hi presenten alguns dels enclavaments de major importància i singularitat dins la serra, tant des del punt de vista ambiental (Montcabrer, la Teixera, les ombries d'Agres i Alfafara, barrancs com la Quebrantà o el Cint, el naixement del Vinalopó, etc.) com cultural (amb caves com les d'Agres o la de Don Miguel, per exemple).

Una segona unitat representa el gros del sector sud-occidental de la serra, així com un àrea que envolta, a menors altituds, la citada al paràgraf anterior. En aquest cas, es tracta d'una zona de paisatge més suau i altures menors, tot i que amb pics destacables com el Xar (1.093 m), en la que, malgrat els incendis forestals patits els darrers anys, es manté una coberta vegetal de gran interès i notable extensió. Finalment, i en el si d'aquest sector, s'hi presenta una tercera unitat, corresponent als cultius agrícoles existents, els quals coadjuven a mantenir l'interessant mosaic de paisatges i ecosistemes que representa, tal i com reconeix l'exposició de motius del Decret 76/2001, un dels elements de major interès i singularitat de Mariola.

La Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, contempla la figura de Parc Natural com especialment indicada per a la protecció d'espais naturals valuosos de forma compatible amb l'ús sostenible dels recursos naturals en els sectors agrícola, ramader, forestal, extractiu i de serveis, així com amb l'execució d'una important funció social en l'estudi, l'ensenyament i el gaudi ordenat dels valors ambientals i culturals. Així mateix, aquesta figura jurídica és idònia com marc per a una estratègia de control dels impactes ambientals i de regeneració dels valors naturals i culturals degradats.

És evident, d'altra banda, la complementarietat d'aquests objectius amb l'estratègia de desenvolupament sostenible, en funció de la conservació i la posada en valor dels recursos,

que propugna el Decret 76/2001, de 2 d'abril, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Mariola.

En conseqüència, a proposta del conseller de Medi Ambient, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana i després de la deliberació del Govern Valencià, en la reunió del dia 8 de gener de 2002,

DECRETE

Article 1. Objecte i fins

1. L'objecte d'aquest decret és la declaració del Parc Natural de la Serra de Mariola, establint per a aquest un règim especial de protecció, d'acord amb allò que estableix la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

Aquest règim especial està d'acord amb el marc normatiu i d'ordenació establert en el Decret 76/2001, de 2 d'abril, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Mariola.

2. El règim de protecció que s'aplica al Parc Natural de la Serra de Mariola té les següents finalitats.

a) Protegir i conservar el patrimoni natural de la Serra, fomentant la regeneració i restauració de les àrees i/o elements més afectats per processos de degradació, i promovent la gestió racional dels recursos de la Serra en el marc d'una estratègia global d'avanç cap al desenvolupament sostenible.

b) Protegir i conservar el patrimoni cultural de la Serra, amb especial atenció als elements arqueològics, arquitectònics i etnològics, i a aquells trets, estructures o béns que resulten del poblament rural de Mariola en els últims segles.

c) Corregir i minimitzar, en la mesura possible, els impactes que l'activitat humana ocasiona, o pot ocasionar, sobre la biodiversitat i els recursos naturals i culturals de Mariola.

d) Regular específicament els usos, aprofitaments i activitats en relació amb la conservació activa d'aquests recursos, evitant aquelles actuacions que resulten en un menyscapse dels valors de la Serra.

e) Promoure mesures directes per a la conservació, regeneració, millora, difusió i posada en valor dels elements i conjunts d'interés natural i cultural.

f) Fomentar i coordinar programes d'actuació en matèria d'ús públic i privat dels recursos naturals i culturals, incloent-hi l'estudi, l'aprofitament sostenible, la investigació aplicada, l'ensenyament i el gaudi ordenat dels mateixos.

g) Facilitar i fomentar la participació de municipis, propietaris, usuaris i col·lectius socials en la gestió de l'espai protegit i en el disseny d'estratègies d'actuació específiques.

h) Promoure la coordinació i la concurrència d'iniciatives entre l'administració autonòmica, les corporacions locals i la iniciativa privada en les matèries relatives a la gestió del Parc.

Article 2. Àmbit territorial

1. El Parc Natural de la Serra de Mariola coincideix amb l'àrea d'igual nom delimitada al Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra. Aquesta àrea inclou parcialment els termes municipals d'Alcoi, Cocentaina, Muro de Alcoy, Agres, Alfafara, Bocairent i Banyeres de Mariola.

Els límits del Parc Natural vénen descrits de forma detallada, tant textualment com cartogràficament, a l'annex I de la Normativa i a la cartografia d'ordenació de l'esmentat Pla.

2. Als efectes d'allò que disposa l'article 29 de la Llei 11/1994, es consideraran com a Àrea d'Amortiment d'Impactes del Parc Natural de la Serra de Mariola aquelles incloses, segons la cartografia de zonificació del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Mariola, com a Àrees Agrícoles, Àrees Forestals i Àrees Recreatives. La regulació d'usos i activitats aplicable en aquesta Àrea d'Amortiment serà l'especificada en l'esmentat Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals per a cadascuna d'elles.

Article 3. Règim de protecció

El règim de protecció establert en aquest decret s'estén a tot l'àmbit territorial del Parc Natural al qual es refereix l'article anterior.

Els usos i aprofitaments del sòl i de la resta dels recursos naturals de la Serra, així com les activitats econòmiques i socials vinculades a aquells, s'hauran de realitzar d'acord amb les normes i amb les directrius d'ordenació i gestió contingudes en el Decret 76/2001, de 2 d'abril, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Mariola.

Article 4. Règim de gestió

D'acord amb allò que s'estableix a l'article 48 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals de la Comunitat Valenciana, s'atribueix la gestió del Parc Natural de la Serra de Mariola a la Conselleria de Medi Ambient, per mitjà de la Direcció General de Planificació i Gestió del Medi.

Article 5. Pla Rector d'Ús i Gestió

La Conselleria de Medi Ambient confeccionarà un Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural de la Serra de Mariola. Aquest Pla, d'acord amb allò que s'estableix amb els articles 37 a 41 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals de la Comunitat Valenciana, constituirà el marc dins el qual s'executaran les activitats directament relacionades amb la gestió del Parc Natural.

El Pla Rector d'Ús i Gestió desenvoluparà les normes generals contingudes en aquest decret així com, específicament, les determinacions, directrius i programes d'actuació definits en el Decret 76/2001, de 2 d'abril, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Mariola.

Article 6. Junta Rectora

1. Es crea la Junta Rectora del Parc Natural de la Serra de Mariola, com a òrgan col·legiat, col·laborador i consultiu de la Conselleria de Medi Ambient en la gestió del Parc Natural. La Junta Rectora té caràcter d'òrgan consultiu, representatiu i canalitzador de la participació i les iniciatives de la propietat, les distintes Administracions i els col·lectius públics i privats directament relacionats amb els objectius del Parc, en els àmbits administratiu, econòmic, social i cultural.

2. En particular, la Junta Rectora haurà de ser oïda per a l'adopció de les següents decisions:

- a) Aprovació del pressupost de gestió del Parc Natural.
- b) Aprovació, modificació i revisió dels instruments d'ordenació del Parc Natural.
- c) Aprovació del programa anual de gestió del Parc Natural.
- d) Emisió d'aquells informes preceptius sobre plans, projectes o normes per als quals es preveia expressament la participació de l'òrgan col·legiat, així com d'aquells informes que li siguin sol·licitats sobre qualsevol aspecte que afecte directament o indirectament a l'àmbit del Parc Natural.
- e) Proposta i, si és el cas, seguiment, d'actuacions i iniciatives que tendisquen a la consecució de la finalitat del Parc Natural, incloent els de difusió i informació dels valors de l'espai natural protegit, així com programes de formació i educació ambiental.
- f) Aprovació d'una memòria anual d'activitats i resultats, proposant les mesures necessàries per a millorar la gestió.

El conseller competent en matèria de medi ambient serà president nat de les juntes rectores dels parcs i paratges naturals de la Comunitat Valenciana. Quan hi assistisca, ostentarà la presidència de la sessió amb veu i vot, fins i tot diriment, i tindrà tots els drets i les obligacions que puguen correspondre a qualsevol membre de la Junta. **(1)**

3. La Junta Rectora del Parc Natural de la Serra de Mariola s'hi compondrà dels següents vint-i-nou membres:

- a) El/la President/a, que serà nomenat pel Govern Valencià, a proposta del conseller de Medi Ambient.
- b) El/la director/a-Conservador/a del Parc Natural, que actuarà com a Secretari/a.
- c) Un/a representant de la Conselleria de Medi Ambient.
- d) Un/a representant de la Conselleria de Cultura i Educació.
- e) Un/a representant de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- f) Un/a representant de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.
- g) Un/a representant de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer.

- h) Un/a representant de la Diputació Provincial de València.
 - i) Un/a representant de la Diputació Provincial d'Alacant.
 - j) Un/a representant de l'Agència Valenciana del Turisme.
 - k) Un/a representant de cadascuna de les set corporacions locals (Agres, Alfafara, Bocairent, Banyeres de Mariola, Alcoi, Cocentaina i Muro de Alcoy els municipis de les quals estan afectats territorialment pel Parc Natural.
 - l) Un/a representant, amb caràcter rotatori bianual, de les universitats de la Comunitat Valenciana.
 - m) Un/a representant, amb caràcter rotatori bianual, de les societats de caçadors dels municipis del Parc Natural.
 - n) Un/a representant, amb caràcter rotatori bianual, de les entitats de conservació de la natura dels municipis del Parc Natural.
 - o) Un/a representant, amb caràcter rotatori bianual, de les entitats excursionistes dels municipis del Parc Natural.
 - p) Un/a representant, amb caràcter rotatori bianual, de les entitats de defensa del patrimoni cultural.
 - q) Cinc representants d'associacions de propietaris de terrenys o drets agrícoles i/o ramaders al Parc Natural.
 - r) Dos representants de les associacions d'agricultors.
4. Per al correcte compliment de les comeses de la Junta Rectora, podran constituir-se al si de la mateixa les comissions que foren necessàries. Amb caràcter permanent o temporal, i per delegació expressa de la Junta, a la qual donaran compte de les seues activitats, les comissions podran exercir funcions d'informe, proposta, assessorament i seguiment d'àmbits concrets de la gestió del Parc Natural.
5. El funcionament intern de la Junta Rectora es regirà per un reglament de funcionament que aprovarà la mateixa Junta, la proposta del qual serà redactada pel Secretari.

Article 7. director-Conservador del Parc Natural

1. El conseller de Medi Ambient, per a una adequada administració i gestió de l'espai protegit, designarà un director-Conservador del Parc Natural de la Serra de Mariola.
2. El director-Conservador, que dependrà de la Direcció General de Planificació i Gestió del Medi, de la Conselleria de Medi Ambient, exercirà les següents funcions:
- a) Adoptar les decisions relatives a la gestió del Parc Natural que no hagen estat expressament reservades a d'altres òrgans, incloses totes aquelles que deriven del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra Mariola i aquelles que s'establisquen al Pla Rector d'Ús i Gestió que es formule per al Parc.
 - b) Ostentar la direcció tècnica i la coordinació del personal assignat al Parc Natural, com també de les instal·lacions i equipaments d'aquest, per al funcionament de l'espai.
 - c) Elaborar la proposta de pressupostos, la proposta de programa de gestió i la proposta de memòria anual d'activitats.
 - d) Ostentar la representació ordinària del Parc Natural davant els col·lectius ciutadans i les entitats públiques i privades rellevants a efectes d'assegurar la participació pública en la gestió de l'espai, així com davant les instàncies tècniques, científiques i de coordinació i cooperació administrativa que pertoquen.
 - e) Emetre els informes exigits per la legislació o els instruments d'ordenació del Parc.
 - f) Emetre els informes que li siguen sol·licitats per la Conselleria de Medi Ambient en aquells procediments promoguts per l'administració o particulars que afecten al Parc Natural.

Article 8. Finançament del Parc Natural

1. El Govern Valencià, per tal d'atendre les despeses generals de funcionament del Parc Natural i les inversions necessàries en el mateix, habilitarà els crèdits oportuns, sense perjudici d'eventuals aportacions materials d'altres entitats públiques o privades interessades a col·laborar amb la Conselleria de Medi Ambient en la gestió de l'espai protegit.
2. Per tal de promoure i canalitzar les aportacions extraordinàries dirigides a la consecució dels objectius del Parc Natural i a la conservació i difusió dels seus valors, la Conselleria de Medi Ambient podrà promoure la constitució d'un organisme de foment, amb la forma legal que es considere més oportuna, i amb participació de totes les instàncies públiques i privades interessades.

Article 9. Règim d'infraccions i sancions

Les infraccions al règim de protecció establert en aquest decret i en els instruments d'ordenació i gestió del Parc Natural, tindran la consideració d'infracció administrativa, i se'ls aplicarà el règim jurídic previst en els articles 52 a 60 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals Protegits, i el procediment sancionador previst en el Reial Decret 1398/1993, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament per a l'exercici de la potestat sancionadora, així com en qualsevol altra norma o disposició que és sectorialment aplicable en raó de la matèria de la infracció.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

Atenent a les característiques comunes i la proximitat entre els Parcs Naturals de la Serra de Mariola i el Carrascar de la Font Roja, i tenint en compte a més a més el seu caràcter conjunt de Lloc d'Interès Comunitari per a la constitució de la Xarxa Europea Natura 2000 i de Zona d'Especial Protecció per a les Aus, la Conselleria de Medi Ambient adoptarà les mesures necessàries per a assegurar una coordinació específica entre el funcionament de tots dos espais protegits, tant des del punt de vista tècnic, científic i de gestió, com de participació ciutadana i ús públic.

Segona

Es faculta al conseller de Medi Ambient perquè, en el marc de les seues competències, dicte les disposicions necessàries per a l'execució i el desenvolupament del present decret

Tercera

D'acord amb l'article 41.4 de la Llei 11/1994, el Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural de la Serra de Mariola s'aprovarà en el termini màxim de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquest decret.

Quarta

Aquest decret entrarà en vigor el mateix dia de la seua publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Valencia, 8 de gener de 2002

El President de la Generalitat Valenciana,
EDUARDO ZAPLANA HERNÁNDEZ-SORO

El Conseller de Medi Ambient,
FERNANDO MODREGO CABALLERO

NOTES

(1) Modificat pel **Decret 264/2004**, de 3 de desembre, del Consell de la Generalitat, pel qual es modifica la composició de les juntes rectores dels parcs naturals de la Comunitat Valenciana. (DOGV núm. 4900 de 10.12.2004)